



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL
PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

ZL.Anr.374/2025

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija: Bujar Muzaqi - predsedavajući, Kymete Kicaj i Skender Çoçaj - članovi, donoseći odluku po žalbi Kreshnika Sopiya, kandidata za opštinsko veće u Opštini Priština iz redova političkog subjekta "Lidhja për Prishtinën" (Savez za Priştinu), podnetoj protiv Centralne izborne komisije (CIK), podnetoj protiv odluke Centralne izborne komisije (CIK) pod brojem 01/3093-2025 od 03.11.2025, o objavljivanju konačnih rezultata Lokalnih izbora za Opštinska veća, održanih 12. oktobra 2025. godine, dana 05.11.2025. godine, donosi sledeću:

ODLUKU

ODBIJA SE KAO NEOSNOVANA žalba ZL.Anr.374/2025 od 04.11.2025. godine, koju je podneo Kreshnik Sopi, kandidat za opštinsko veće u Opštini Priština iz redova političkog subjekta "Lidhja për Prishtinën" (Savez za Priştinu), podneta protiv odluke Centralne izborne komisije (CIK) pod brojem 01/3093-2025 od 03.11.2025, o objavljivanju konačnih rezultata Lokalnih izbora za Opštinska veća, održanih 12. oktobra 2025. godine.

Obrazloženje

IPŽP je dana 04.11.2025. godine primio žalbu ZL.Anr.374/2025 od Kreshnika Sopiya, kandidata za opštinsko veće u Opštini Priština iz političkog subjekta "Lidhja për Prishtinën" (Savez za Priştinu), podnetu protiv CIK-a, kojom osporava način na koji je primenjena rodna kvota, koja je, umesto da obezbedi minimalno uključivanje suprotnog pola, primenjena na mehanički način prevazilazeći razumnu granicu i dovodeći do isključivanja kandidata koji je osvojio više glasova od građana. Prema podnosiocu žalbe, takva primena je u suprotnosti sa članovima 3, 7, 22, 24 i 45 Ustava Republike Kosovo, koji garantuju načelo jednakosti pred zakonom, zakonsku jednakost, pravo na učešće u izborima i pravično predstavljanje u javnim organima. Nadalje, podnosilac žalbe ističe da je na izborima za skupštinu opštine Priština, politički subjekt "Lidhja për Prishtinën" osvojio 4 mesta. Podnosilac žalbe, Kreshnik Sopi, rangiran je kao treći na listi kandidata prema broju osvojenih glasova, iza dva druga kandidata. Na osnovu rodne kvote od 30%, na trećem mestu je uključena kandidatkinja, što je u potpunosti u skladu sa zakonom, tačnije članom 8, st. 8.4, obezbeđujući minimalno zastupanje suprotnog pola. Međutim, prema podnosiocu žalbe, na

nepravičan način i u suprotnosti sa zakonskim načelima, na četvrtom mestu je uključena još jedna kandidatkinja, isključujući podnosioca žalbe i dovodeći do zastupljenosti žena u preko 50% osvojenih mesta od strane subjekta, što predstavlja prekoračenje zakonske kvote. Podnosilac žalbe ističe da uprkos činjenici da je dobio dovoljno glasova i da je izabran glasovima građana da ih predstavlja, tvrdi da je nepravedno dva puta isključen iz predstavljanja, nadalje podnosilac žalbe ističe da njegovo isključenje sa konačne liste nije rezultat nedostatka glasova ili njegovog rangiranja, već pogrešnog tumačenja rodne kvote, prekoračenje preko 50% kvote je korišćeno na arbitraran način, narušavajući pravo podnosioca žalbe na pravično i jednako predstavljanje i šta više, proces prebrojavanja je bio praćen nizom nepravilnosti koje su uočili i nezavisni posmatrači u CPR-u, gde je primećeno neslaganje između broja preferencijalnih glasova i konačnog rezultata, što povećava sumnju na narušavanje volje birača. Stoga, podnosilac žalbe, oslanjajući se na član 8 st. 8.4, član 105 i 118 ZOI-a, član 13 Izborne Uredbe br. 01/2025 IPŽP-a, kao i na načela domaće i međunarodne jurisprudencije o izbornoj jednakosti, zahteva od IPŽP-a da naredi CIK da ispravi konačnu listu Skupštine opštine Priština, uključujući Kreshnika Sopiya kao zakonski izabranog predstavnika na osnovu rang-liste glasova. Dodatno, podnosilac žalbe zahteva da Sud naredi ponovno prebrojavanje i ponovnu procenu preferencijalnih glasova za kandidate odgovarajuće liste, kako bi se garantovalo da predstavljanje u skupštini opštine Priština bude u skladu sa zakonom, jednakosti glasa i načelom predstavničke demokratije.

Podnosilac žalbe je uz žalbu priložio objavu rezultata od strane CIK-a za političke subjekte.

U odgovoru na žalbu, CIK daje pojašnjenja/odgovore u skladu sa zakonskim odredbama, odnosno člana 8, st. 4, u vezi sa st. 3 Zakona o lokalnim izborima, jasno je određeno da se rodna kvota od 30% primenjuje unutar lista političkih subjekata koji su osvojili mandate, sa izuzetkom lista u okviru kojih su osvojena dva mandata (gde se podela vrši u proporciji 50-50%) ili jednog jedinog mandata (gde se mesto dodeljuje kandidatu ili kandidatkinji sa najviše glasova). Postupanje drugačije, po zahtevu stranke žalioaca, bi narušilo načelo jednakosti pred zakonom, na način da ako bi se kvota za instituciju u celosti ispunila samo od strane jednog ili više političkih subjekata, ostali bi bili izuzeti od obaveze da imaju najmanje 30% kandidata nedovoljno zastupljenog pola koji osvajaju mesta u opštinskim većima. Takođe, izborna zakonodavstvo na lokalnim izborima ne određuje kvotu za opštinsko veće kao celinu, već za liste subjekata, kako sledi:

U smislu člana 8 st. 3 Zakona o lokalnim izborima, mesta koja se dodeljuju političkom subjektu u skladu sa stavom 1 ovog člana, dodeljuju se kandidatima koji se nalaze na preraspoređenoj listi u skladu sa st. 2 ovog člana, počevši od prvog kandidata na preraspoređenoj listi po striktno opadajućem redosledu, do iscrpljivanja mesta koja se dodeljuju političkom subjektu. Član 8.4 Zakona o lokalnim izborima, ako nakon podela mesta, određenih u st. 3 ovog člana, kandidatima pola manjine nije dodeljeno najmanje 30% od ukupnog broja mesta političkog subjekta, poslednji izabrani kandidat pola većine zamenjuje se odgovarajućim kandidatom drugog pola na preraspoređenoj listi kandidata, sve dok ukupan broj mesta dodeljenih polu manjine ne bude najmanje 30%.

Takva odredba je ponovo potvrđena i od strane Ustavnog suda, putem Presude u predmetima KI45/20 i KI46/20 u kojoj se presudom, između ostalog, kaže:

"131... Prema tome, ustavna načela rodne jednakosti i nediskriminacije ostaju od presudnog značaja i da je pitanje rodnih kvota, iz istorijskih i kulturnih razloga, kao i otklanjanja činjeničnih nejednakosti između žena i muškaraca, u skladu sa duhom ustavnog normativnog sistema.

"164..., Sud je istakao da se ratio legis ZOI-a, u kontekstu rodne zastupljenosti u Skupštini, sastoji u tome da obezbeđuje - u svakoj prilici - zastupljenost od najmanje 30% nedovoljno zastupljenog pola ili pola manjine. Međutim, jasno je da 30% predstavlja samo minimalnu granicu zastupljenosti jednog pola. Prema tome, Sud smatra da, u trenutku kada se obezbedi minimalna zastupljenost od 30% za nedovoljno zastupljeni pol, sve naredne zamene moraju da se vrše na osnovu rang-liste kandidata za poslanike koju određuje izborni rezultat. Na ovoj osnovi, rodna kvota se primenjuje samo dok se ne postigne cilj zbog koga je uvedena, naime, da se obezbedi obavezno minimalno zastupanje pola manjine u kvoti od 30%.

U smislu člana 8 Zakona o lokalnim izborima, u vezi sa formulom za podelu mesta u Skupštini opštine, kao i najmanji broj kandidata suprotnog pola, ako je broj kandidata koji su osvojili mandate dva (2), tada najmanji broj od oba pola mora biti jedan (1), dakle mora biti jedan muškarac i jedna žena. Takođe i u slučajevima kada je politički subjekt osvojio četiri (4) mesta, tada najmanji broj od oba pola mora biti 2, dakle moraju biti dva muškarca i dve žene, jer ako bi bilo drugačije, tada se ne bi postiglo minimalno zastupanje u kvoti od 30% suprotnog pola. CIK je uz odgovor priložila: Rezultate za opštinsko veće u Prištini, politički subjekt Lidhja për Prishtinën.

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke - IPŽP, nakon razmatranja žalbe i spisa predmeta, nalazi sledeće:

- Žalba je neosnovana.

Panel je nakon pregleda spisa predmeta i odgovora na žalbu koji je podnela CIK, ocenio da je na osnovu prigovora podnosioca žalbe žalba neosnovana jer poštovanje kvote podrazumeva minimalno zastupanje od 30% suprotnog pola, a ako je zastupanje 50% od toga se konstatuje da nije u suprotnosti sa zakonom, oslanjajući se na odredbu člana 8 st. 3 Zakona o lokalnim izborima, mesta koja se dodeljuju političkom subjektu u skladu sa stavom 1 ovog člana, dodeljuju se kandidatima koji se nalaze na preraspoređenoj listi u skladu sa st. 2 ovog člana, počevši od prvog kandidata na preraspoređenoj listi po striktno opadajućem redosledu, do iscrpljivanja mesta koja se dodeljuju političkom subjektu. U Članu 8 st. 4 Zakona o lokalnim izborima, na odlučujući način se kaže: "Ako nakon podela mesta, određenih u st. 3 ovog člana, kandidatima pola manjine nije dodeljeno najmanje 30% od ukupnog broja mesta političkog subjekta, poslednji izabrani kandidat pola većine zamenjuje se odgovarajućim kandidatom drugog pola na preraspoređenoj listi kandidata, sve dok ukupan broj mesta dodeljenih polu manjine ne bude najmanje 30%".

Stoga, oslanjajući se na spise predmeta, tvrdnje podnosioca žalbe su neosnovane, budući da su kandidati izabrani sa Liste "Lidhja për Prishtinën" izabrani na osnovu glasova dobijenih na Lokalnim izborima održanim 12. oktobra 2025. godine u Republici Kosovo, i istovremeno

kandidati sa Liste "Lidhja për Prishtinën" su izabrani oslanjajući se na član 8 st. 4 Zakona o lokalnim izborima kako bi se postiglo minimalno zastupanje od 30% suprotnog pola.

Istovremeno za iste slučajeve, postoji praksa i od strane Ustavnog suda, koji je za iste slučajeve odlučivao Presudama u predmetima KI45/20 i KI46/20.

Stoga je Panel ocenio da su takve tvrdnje neosnovane i kao takve ih odbija, zbog činjenice što podnosilac žalbe, na osnovu radnji opisanih u podnetoj žalbi, nije uspeo da dokaže da je ovim radnjama došlo do povrede zakonskih odredbi Zakona o izborima ili Izbornih pravila CIK-a.

Imajući u vidu gore navedeno, Panel smatra da podnosilac žalbe u prilog svojim tvrdnjama nije pružio jasne i uverljive dokaze, iako na osnovu člana 117 stav 3 Zakona br. 08/L-228 o Opštim izborima u Republici Kosovo, teret dokazivanja pada na podnosioca žalbe, pri čemu se u navedenom članu određuje da se "Odluka po žalbama od strane IPŽP-a zasniva na jasnim i uverljivim dokazima".

Iz gore navedenih razloga, oslanjajući se na član 8 Zakona o lokalnim izborima, član 117 stav 3, član 118 stav 1 ZOI-a, Panel je odlučio kako je navedeno u dispozitivu ove odluke.

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE
ZL.Anr.374/2025 od 05.11.2025

Predsedavajući Panela,

Bujar Muzaqi

PRAVNI SAVET: Protiv ove odluke dopuštena je žalba u skladu sa članom 118 stav 4 ZOI-a, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od trenutka primanja-prijema ove odluke.